

Bruxelles, 23. lipnja 2021.
(OR. en)

10110/21

**Međuinstitucijski predmet:
2021/0168 (NLE)**

**ECOFIN 630
CADREFIN 322
UEM 168
FIN 505**

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	23. lipnja 2021.
Za:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2021) 344 final
Predmet:	Prijedlog PROVEDBENE ODLUKE VIJEĆA o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Italije

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2021) 344 final.

Priloženo: COM(2021) 344 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 22.6.2021.
COM(2021) 344 final

2021/0168 (NLE)

Prijedlog

PROVEDBENE ODLUKE VIJEĆA

o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Italije

{SWD(2021) 165 final}

Prijedlog

PROVEDBENE ODLUKE VIJEĆA

o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Italije

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost¹, a posebno njezin članak 20.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Pandemija bolesti COVID-19 narušila je gospodarstvo Italije. Bruto domaći proizvod po stanovniku u tekućim cijenama (BDP po stanovniku) Italije u 2019. iznosio je 95,0 % prosjeka EU-a. Prema Komisijinoj proljetnoj prognozi 2021. realni BDP Italije u 2020. pao je za 8,9 % i očekuje se da će se u 2020. i 2021. kumulativno smanjiti za 5 %. Među dugotrajnijim aspektima koji utječu na srednjoročne gospodarske rezultate posebno se ističu visoka nezaposlenost mladih i niska stopa sudjelovanja žena na tržištu rada, spor rast produktivnosti, neučinkovitost javne uprave i vrlo visoka razina državnog duga.
- (2) Vijeće je 9. srpnja 2019. i 20. srpnja 2020. Italiji uputilo preporuke u kontekstu europskog semestra. Vijeće je konkretno preporučilo da se oporezivanje preusmjeri s rada te da se pojača borba protiv utaje poreza i u potpunosti provedu prijašnje mirovinske reforme. Vijeće je preporučilo i da se poveća otpornost i kapacitet zdravstvenog sustava te pojača koordinacija između nacionalnih i regionalnih tijela. Nadalje, preporučilo je i da se pojačaju naporima za suzbijanje neprijavljenog rada, osigura učinkovita integracija aktivnih politika tržišta rada i socijalnih politika, osobito u odnosu na mlade i ranjive skupine, i da se u okviru sveobuhvatne strategije podrži sudjelovanje žena na tržištu rada, među ostalim pristupom kvalitetnoj skrbi za djecu i dugotrajnoj skrbi. S obzirom na krizu uzrokovanu bolešću COVID-19, Italiji je preporučeno da osigura primjerenu nadoknadu dohotka i pristup socijalnoj zaštiti te da ublaži učinak krize na zapošljavanje, među ostalim fleksibilnim radnim uvjetima i aktivnom potporom zapošljavanju. Italiji je osim toga preporučeno da poboljša obrazovne ishode, ojača učenje na daljinu i potakne usavršavanje, među ostalim u području digitalnih vještina. Preporučeno je da se investicijska politika usmjeri na zelenu i digitalnu tranziciju, uzimajući pritom u obzir regionalne razlike, a posebno na čistu i učinkovitu proizvodnju i uporabu energije, istraživanje i inovacije, održivi javni

¹ SL L 57, 18.2.2021., str. 17.–75.

prijevoz, gospodarenje otpadom i vodama te pojačanu digitalnu infrastrukturu kako bi se osiguralo pružanje osnovnih usluga. Radi potpore gospodarstvu tijekom krize uzrokovane bolešću COVID-19 Italiji je preporučeno da učinkovito provede mjere za osiguravanje likvidnosti realnog gospodarstva, daje prednost provedbi i financiranju već razrađenih projekata javnih ulaganja i promiče privatna ulaganja. Nadalje, Vijeće je preporučilo da se poveća djelotvornost javne uprave i učinkovitost pravosuđa, pojača stečajni okvir i poboljša učinkovitost borbe protiv korupcije. Vijeće je pozvalo i na uklanjanje ograničenja tržišnog natjecanja i poboljšanje sektorskih propisa. Italiji je preporučeno i da potiče restrukturiranje bilanci banaka, uz daljnje smanjivanje neprihodonosnih kredita, te da poboljša nebankovno financiranje manjih i inovativnih poduzeća. Na temelju ocjene napretka u provedbi tih preporuka za Italiju u trenutku podnošenja plana za oporavak i otpornost Komisija smatra da je ostvaren znatan napredak u pogledu preporuke o poduzimanju svih potrebnih mjera za djelotvoran odgovor na pandemiju, održavanje gospodarstva i potporu oporavku koji će uslijediti te preporuke o učinkovitoj provedbi mjera za osiguravanje likvidnosti realnog gospodarstva, uključujući mala i srednja poduzeća, inovativna poduzeća i samozaposlene osobe, i za izbjegavanje kašnjenja u plaćanju. Znatan napredak zabilježen je i u suzbijanju utaje poreza, što se osobito odnosi na utaju poreza neizdavanjem računa.

- (3) Komisija je 2. lipnja 2021. u skladu s člankom 5. Uredbe (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća objavila detaljno preispitivanje za Italiju². Komisija je u svojoj analizi zaključila da u Italiji postoje prekomjerne makroekonomske neravnoteže, posebno povezane s visokom razinom državnog duga i dugotrajnom slabom dinamikom produktivnosti, koje imaju prekogranični učinak u kontekstu osjetljivosti tržišta rada i bankarskog sektora.
- (4) [Vijeće je u preporuci o ekonomskoj politici europodručja državama članicama europodručja preporučilo da i u okviru svojih planova za oporavak i otpornost poduzmu mjere kojima se, među ostalim, osigurava usmjerenost politika na potporu oporavku i dodatno jača konvergencija, otpornost te održiv i uključiv rast. Vijeće je u Preporuci preporučilo i da se jačaju nacionalni institucionalni okviri, osigura makrofinancijska stabilnost, dovrši ekonomska i monetarna unija i jača međunarodna uloga eura.] [Ako se Preporuka Vijeća ne donese do donošenja Provedbene odluke Vijeća, molimo izbrišite ovu uvodnu izjavu.]
- (5) Italija je 30. travnja 2021. u skladu s člankom 18. stavkom 1. Uredbe (EU) 2021/241 Komisiji dostavila svoj nacionalni plan za oporavak i otpornost. Plan je dostavljen nakon postupka savjetovanja, provedenog u skladu s nacionalnim pravnim okvirom, s lokalnim i regionalnim vlastima, socijalnim partnerima, organizacijama civilnog društva, organizacijama mladih i drugim relevantnim dionicima. Nacionalna odgovornost za planove za oporavak i otpornost temelj je za njihovu uspješnu provedbu, trajni učinak na nacionalnoj razini i vjerodostojnost na europskoj razini. Na temelju članka 19. te uredbe Komisija je ocijenila relevantnost, djelotvornost, učinkovitost i koherentnost plana za oporavak i otpornost, u skladu sa smjernicama za ocjenjivanje iz Priloga V. toj uredbi.

² Uredba (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o sprečavanju i ispravljanju makroekonomskih neravnoteža (SL L 306, 23.11.2011., str. 25.).

- (6) Planovima za oporavak i otpornost trebali bi se nastojati ostvariti opći ciljevi Mehanizma za oporavak i otpornost uspostavljenog Uredbom (EU) 2021/241 i Instrumenta Europske unije za oporavak uspostavljenog Uredbom Vijeća (EU) 2020/2094 radi potpore oporavku nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19. Trebali bi promicati ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju Unije doprinoseći šest stupova iz članka 3. Uredbe (EU) 2021/241.
- (7) Provedba planova za oporavak i otpornost država članica bit će koordinirani napor u smislu ulaganja i reformi u cijeloj Uniji. Koordiniranom i istodobnom provedbom tih reformi i ulaganja te provedbom prekograničnih projekata te će se reforme i ulaganja međusobno jačati i stvoriti pozitivan učinak prelijevanja u cijeloj Uniji. Stoga će otprilike jedna trećina učinka Mehanizma na rast i otvaranje radnih mjesta u državama članicama proizaći iz prelijevanja iz drugih država članica.

Uravnotežen odgovor kojim se doprinosi šest stupova

- (8) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (a) i odjeljkom 2.1. Priloga V. Uredbi (EU) 2021/241 plan za oporavak i otpornost u velikoj mjeri (ocjena A) predstavlja sveobuhvatan i primjereno uravnotežen odgovor na ekonomsku i socijalnu situaciju i time primjereno doprinosi šest stupova iz članka 3. Uredbe (EU) 2021/241, uzimajući u obzir specifične izazove i dodijeljena financijska sredstva dotične države članice.
- (9) Plan sadržava velik broj ulaganja i reformi za potporu svladavanju izazova zelene tranzicije, primjerice za povećanje energetske učinkovitosti zgrada, dekarbonizaciju gospodarskih aktivnosti, ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbu tim promjenama, učinkovitiju upotrebu vodnih resursa, jačanje kružnog gospodarstva te očuvanje i poboljšanje bioraznolikosti. Planom se nastoje savladati i digitalni izazovi, digitalizacijom važnih javnih usluga kao što su pravosuđe, javne službe za zapošljavanje, obrazovanje i zdravstvo te poticanjem građana i poduzeća na korištenje digitalnih tehnologija s pomoću kombinacije izravnih ulaganja i programa poticaja kao što je Transizione 4.0. Digitalne vještine planom su obuhvaćene u okviru raznih mjera usmjerenih na stanovništvo, javnu upravu, obrazovni sustav i tržište rada.
- (10) U okviru svih misija i komponenata plana promiče se pametan, održiv i uključiv rast, i to ulaganjima kojima se jača fizički i ljudski kapital i reformama koje bi srednjoročno i dugoročno trebale utjecati na produktivnost i konkurentnost. Primjerice, u prvim dvjema komponentama misije 1 plana predlažu se velike reforme pravosuđa, tržišnog natjecanja, javne nabave, javne uprave i oporezivanja i javnih rashoda, kojima bi se trebale ukloniti ključne prepreke funkcioniranju talijanskog gospodarstva te znatna ulaganja usmjerena na digitalizaciju različitih gospodarskih sektora, koja bi trebala pozitivno utjecati na produktivnost. U skladu s prioritetima europskog zelenog plana, komponentama misija 2 i 3 nastoji se promicati održiv rast, energetska učinkovitost te ublažavanje klimatskih promjena i prilagodba tim promjenama s pomoću niza ambicioznih reformi i ulaganja u različitim sektorima kao što su voda, prostorno planiranje, energetska učinkovitost zgrada, održiva mobilnost u gradovima i u cijeloj zemlji, razvoj obnovljivih izvora energije, bioraznolikost i jačanje kružnog gospodarstva. U okviru komponenata misije 4 nastoje se savladati izazovi povezani s obrazovanjem, istraživanjem i inovacijama s pomoću uravnotežene kombinacije ulaganja i reformi.
- (11) Očekuje se da će se planom za oporavak i otpornost povećati socijalna i teritorijalna kohezija putem namjenskih ulaganja i reformi usmjerenih na poboljšanje položaja najranjivijih društvenih skupina i slabije razvijenih regija u zemlji. U južnim regijama

predviđena su znatna ulaganja u fizički kapital. Ta se ulaganja uglavnom odnose na promet, digitalizaciju te gospodarenje otpadom i vodama. Na jug zemlje snažno su usmjerene i mjere u području obrazovanja i vještina te mjere u korist najranjivijih skupina, posebno predviđene u okviru komponenata misija 4 i 5, za koje se očekuje da će imati znatan pozitivan učinak na socijalnu koheziju. Komponentama misije 6 nastoje se savladati izazovi u zdravstvu ulaganjem velikih napora u digitalizaciju sektora, jačanjem primarne zdravstvene zaštite i povećanjem kapaciteta za odgovor na sve veće potrebe povezane s demografijom i pripravnosću za krizu.

Svladavanje svih ili znatnog dijela izazova utvrđenih u preporukama za Italiju

- (12) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (b) i odjeljkom 2.2. Priloga V. Uredbi (EU) 2021/241 očekuje se da će se planom za oporavak i otpornost doprinijeti djelotvornom svladavanju svih ili znatnog dijela izazova (ocjena A) utvrđenih u relevantnim preporukama za Italiju, uključujući njihove fiskalne aspekte, i preporukama na temelju članka 6. Uredbe (EU) br. 1176/2011 upućenima Italiji ili izazova utvrđenih u drugim relevantnim dokumentima koje je Komisija službeno donijela u kontekstu europskog semestra.
- (13) Plan uključuje opsežan skup reformi i ulaganja koji se međusobno dopunjuju i koji doprinose djelotvornom svladavanju svih ili znatnog dijela gospodarskih i socijalnih izazova navedenih u preporukama koje je Vijeće uputilo Italiji u okviru europskog semestra u 2019. i 2020. Očekuje se da će se reformama i ulaganjima uključenima u plan posebno pridonijeti održivosti javnih financija, povećati otpornost zdravstvenog sektora, poboljšati djelotvornost aktivnih politika tržišta rada i socijalnih politika te poboljšati obrazovni ishodi i usavršavanje. Očekuje se i da će se planom potaknuti ulaganja za potporu zelenoj i digitalnoj tranziciji, posebno kad je riječ o mrežnim industrijama, komunalnim uslugama te istraživanjem i inovacijama, kako bi se smanjile regionalne razlike, povećala djelotvornost javne uprave i učinkovitost pravosuđa, poboljšalo poslovno okruženje i uklonile prepreke tržišnom natjecanju.
- (14) Kad je riječ o fiskalno-strukturnim politikama, plan uključuje mjere za poboljšanje naplate i suzbijanja utaje poreza te mjere za povećanje učinkovitosti javnih rashoda jačanjem okvira za reviziju potrošnje i dovršetkom reforme fiskalnih odnosa između različitih razina vlasti. Očekuje se da će kvaliteti javnih financija pridonijeti i strukturne mjere za poboljšanje okvira za javnu nabavu. Za preporuke koje se odnose na izravni odgovor fiskalne politike na pandemiju može se smatrati da su izvan opsega plana za oporavak i otpornost Italije, neovisno o tome što je Italija općenito primjereno i dostatno odgovorila na izravnu potrebu za potporom gospodarstvu fiskalnim mjerama u 2020. i 2021., u skladu s odredbama opće klauzule o odstupanju. Osim toga, preporuka Italiji o postizanju dostatnog napretka prema ostvarenju srednjoročnog proračunskog cilja u 2020. više nije relevantna zbog isteka odgovarajućeg proračunskog razdoblja i aktivacije opće klauzule o odstupanju iz Pakta o stabilnosti i rastu u ožujku 2020. u kontekstu krize povezane s pandemijom.
- (15) Plan uključuje reformu i nekoliko ulaganja usmjerenih na smanjenje neprijavljenog rada te intervencije usmjerene na poboljšanje obrazovnih ishoda i smanjenje ranog napuštanja školovanja, koji su veći od prosjeka Unije. Plan uključuje i mjere kojima se nastoji povećati sudjelovanje žena na tržištu rada s pomoću kombinacije reformi i ulaganja, uključujući povećanje dostupnosti ustanova za skrb o djeci. Nadalje, plan uključuje mjere za jačanje vještina, uključujući digitalne vještine, te mjere za poboljšanje prilika za mlade i za najranjivije društvene skupine.

- (16) U plan su uključene znatne reforme i ulaganja za povećanje učinkovitosti javne uprave, posebno za poboljšanje upravljanja zapošljavanjem u javnom sektoru i jačanje administrativnih kapaciteta. Mjere koje se odnose na zapošljavanje u javnom sektoru usmjerene su na reformu odabira i zapošljavanja javnih službenika. Novi sustav trebao bi se odmah testirati pri odabiru osoblja potrebnog za upravljanje planom. Reforma je popraćena ulaganjima u stvaranje jedinstvene platforme za zapošljavanje, ulaganjem u usavršavanje i prekvalifikaciju te reformom karijera u javnoj upravi. Za administrativne postupke predviđeno je administrativno pojednostavnjenje u okviru *ad hoc* zakonodavnih intervencija („ubrzani postupak”) te ukidanje odobrenja koja nisu opravdana javnim interesom. Te su mjere dopunjene i pojačane znatnim ulaganjima i reformama za poticanje digitalizacije raznih javnih uprava. Kako bi se osigurala brza provedba reformi i pokretanje ulaganja u IKT, uspostaviti će se poseban „ured za transformaciju” za digitalnu javnu upravu.
- (17) Nizom reformi i ulaganja u zdravstvenom sektoru nastoje se osigurati potrebni uvjeti za povećanje otpornosti usluga zdravstvene skrbi, što se posebno odnosi na lokalno zdravstvo, telemedicinu i digitalizaciju sustava. Znatnim ulaganjima u kombinaciji sa sektorskim reformama nastoje se poduprijeti zelena i digitalna tranzicija te istraživanja i inovacije, pri čemu su u obzir uzete regionalne razlike. To se posebno odnosi na mjere za izgradnju i nadogradnju digitalne infrastrukture, mjere za razvoj kružnog gospodarstva i poboljšanje gospodarenja otpadom i vodama te mjere za povećanje energetske učinkovitosti zgrada, poticanje proizvodnje energije iz obnovljivih izvora, širenje održivog prometa i smanjenje rascjepkanosti vodoopskrbnog sustava. Niz ulaganja i reformi uključen je kako bi se potakla istraživanja i inovacije, posebno kad je riječ o mladim istraživačima i sudjelovanju javnih i privatnih institucija.
- (18) Planom su predviđene i znatne reforme za poboljšanje ukupnog poslovnog okruženja te smanjenje prepreka tržišnom natjecanju. Očekuje se da će se donošenjem novog godišnjeg zakona o tržišnom natjecanju 2021. smanjiti vrijeme potrebno za pokretanje poslovanja u Italiji i ubrzati natječajni postupci za dodjelu ugovora o lokalnim javnim uslugama, posebno u području gospodarenja otpadom i prometa, što se konkretno odnosi na luke, regionalni željeznički i lokalni javni prijevoz, te za dodjelu koncesija, što se odnosi na autoceste, punionice za e-mobilnost i hidroenergiju. Sektorskim zakonodavstvom u području energije postupno se dereguliraju cijene električne energije te ono uključuje prateće mjere za potporu povećanju tržišnog natjecanja na maloprodajnim tržištima energije i uvođenju pametnih brojila druge generacije. Revizija zakonodavstva o javnoj nabavi uključuje donošenje propisa kojima se skraćuje razdoblje između objave ugovora i njihove dodjele, koordinaciju politike javne nabave, uvođenje e-nabave te profesionalizaciju i racionalizaciju javnih naručitelja. Očekuje se da će se te izmjene provesti tako da se postigne odgovarajuća ravnoteža između pojednostavnjenja i osiguravanja provjera u cilju suzbijanja korupcije i prijevara. Planom se predviđaju konsolidacija tijela za nadzor tržišta, digitalizirane inspekcije proizvoda i osnivanje novih akreditiranih laboratorija. Očekuje se da će se tim poboljšanjima poslovnog okruženja olakšati poduzetništvo i poboljšati okvirni uvjeti za tržišno natjecanje te potaknuti učinkovitija raspodjela resursa uz povezan potencijalni rast produktivnosti.
- (19) Osim toga, plan sadržava ambiciozne mjere za reformu i modernizaciju sustava građanskog, kaznenog i upravnog pravosuđa. Ulaganja predviđena planom usmjerena su na digitalizaciju sudova, osposobljavanje sudaca i osoblja te poboljšanje sveukupne učinkovitosti sudova čime bi se u kratkom roku djelovalo na organizacijske čimbenike

i omogućilo brže ostvarivanje rezultata reformi koje su u pripremi. Uspostavom i jačanjem „ureda za sudske postupke” trebala bi se pružiti potpora sucima u okviru reforme pravosuđa kako bi se smanjio broj neriješenih sudskih predmeta i ukupno trajanje postupaka u okviru strategije oporavka kojom se pomaže osigurati brza provedba reformi i ulaganja, što bi pozitivno utjecalo i na suzbijanje korupcije i cjelokupno poslovno okruženje. Očekuje se i da će te mjere poboljšati kvalitetu pravosuđa pružanjem potpore sucima u obavljanju uobičajenih aktivnosti proučavanja spisa, pravnog istraživanja, sastavljanja akata i organizacije spisa kako bi se mogli usredotočiti na složenije zadaće.

- (20) Očekuje se da će plan za oporavak i otpornost svladavanjem prethodno navedenih izazova pridonijeti i ispravljanju neravnoteža³ u Italiji, što se posebno odnosi na visoki državni dug i dugotrajnu slabu dinamiku produktivnosti u kontekstu velike nezaposlenosti te još uvijek veliki udio neprihodonosnih kredita unatoč trendu smanjenja.

Doprinos potencijalu rasta, otvaranju radnih mjesta i ekonomskoj, socijalnoj i institucionalnoj otpornosti

- (21) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (c) i odjeljkom 2.3. Priloga V. Uredbi (EU) 2021/241 očekuje se da će plan za oporavak i otpornost snažno utjecati (ocjena A) na jačanje potencijala za rast, otvaranje radnih mjesta i ekonomsku, socijalnu i institucionalnu otpornost Italije, čime se doprinosi provedbi europskog stupa socijalnih prava, među ostalim i promicanjem politika za djecu i mlade, te na ublažavanje ekonomskih i socijalnih posljedica krize uzrokovane bolešću COVID-19, i time ojačati ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju i konvergenciju u Uniji.
- (22) Simulacije službi Komisije pokazuju da plan ima potencijala za povećanje BDP-a Italije za 2,5 % do 2026.⁴ Iako kratkoročno prevladavaju učinci na potražnju povećanim javnim ulaganjima, predviđa se da će se zbog većih ulaganja povećati javni kapital, što će imati pozitivan učinak na potencijalni i stvarni BDP u srednjoročnom razdoblju. Očekuje se da će se planom poduprijeti teritorijalne kohezije. U okviru plana najmanje 40 % lokalno usmjerenih ulaganja dodjeljuje se južnim regijama. Očekuje se da će se smanjiti infrastrukturni jaz i povećati produktivnost i konkurentnost manje razvijenih regija ulaganjima u širokopojasne mreže, brze željeznice i regionalne linije, gospodarenje otpadom i vodama, luke i povezanost s najudaljenijim dijelovima mreže u posebnim gospodarskim zonama. Posebna pozornost južnim područjima i unutrašnjosti posvećuje se i u okviru intervencija usmjerenih na revitalizaciju urbanih područja i poboljšanje uvjeta najranjivijih skupina stanovništva. Očekuje se da će reforme predviđene planom, posebno reforma javne uprave, i mjere kojima se podupiru administrativni kapaciteti lokalne uprave pridonijeti poboljšanju učinkovitosti javne uprave u tim regijama.
- (23) Planom se predviđa velik broj znatnih ulaganja za smanjenje nejednakosti i socijalnih slabosti u različitim komponentama, pri čemu se posebna pozornost također posvećuje jugu zemlje. Planom se rješava niz važnih pitanja, kao što je povećanje ponude

³ Te makroekonomske neravnoteže odnose se na preporuke dane na temelju članka 6. Uredbe (EU) br. 1176/2011 u 2019. i 2020.

⁴ Te simulacije uzimaju u obzir cjelokupni učinak instrumenta NGEU, koji uključuje i financiranje za ReactEU te povećanje sredstava za Obzor, InvestEU, Fond za pravednu tranziciju, ruralni razvoj i RescEU. Ta simulacija ne uključuje mogući pozitivan učinak strukturnih reformi, koji može biti znatan.

socijalnog stanovanja, poboljšanje pristupa socijalnim uslugama, posebno za osobe s invaliditetom i starije i nemoćne osobe, proširenje usluga kućne njege i potpora zajednicama u nepovoljnom položaju s pomoću planova urbane obnove. Te su intervencije popraćene reformama kojima će se pojednostavniti pristup nekim socijalnim uslugama, kao što je Okvirni zakon za osobe s invaliditetom i reforma povezana s proširenjem telemedicinskih usluga i mreže za zdravstvenu njegu u kući. U tim se mjerama, zajedno s mjerama iz drugih komponenata, kao što su mjere koje se odnose na zapošljavanje, obrazovanje ili zdravstvo, odražavaju brojna načela europskog stupa socijalnih prava.

- (24) Plan je usmjeren i na politike za mlade i djecu mjerama kao što su poboljšanje kvalitete i povećanje kapaciteta dječjih vrtića i usluga skrbi o djeci, koji su u Italiji manji od prosjeka Unije. Planom se također nastoji olakšati upis u programe tercijarnog obrazovanja, posebno u području STEM-a, te se uspostavlja mreža ustanova visokog obrazovanja koje nude poslijediplomske programe kratkog trajanja. Plan uključuje niz mjera za jačanje talijanskih istraživačkih kapaciteta, posebno reformu za olakšavanje mobilnosti uglednih istraživača i rukovoditelja, pojednostavnjenja upravljanja fondovima i reforme karijere istraživača. Očekuje se da će se planom poduprijeti i integracija digitalnih tehnologija u sustav osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja primjenom digitalnih resursa u razredima, digitalizacijom obrazovnih sadržaja i osnivanjem laboratorija s obrazovnim tehnologijama kao što su roboti koji se mogu programirati. Predviđaju se i mjere za povećanje zapošljivosti mladih te za potporu otvaranju radnih mjesta u kontekstu digitalne i zelene tranzicije. Konačno, očekuje se da će se reformama obrazovnog sustava i aktivnim politikama tržišta rada poboljšati okvirni uvjeti i doprinijeti povratu tih ulaganja.
- (25) Plan uključuje ulaganja i reforme za poticanje ljudskog kapitala i promicanje jednakih mogućnosti obrazovanja u cijeloj Italiji za koje se očekuje da će pridonijeti smanjenju nejednakosti i regionalnih razlika u pogledu školske infrastrukture i obrazovnih ishoda. Očekuje se da će južne regije imati znatne koristi od predviđenih ulaganja u sportske objekte, dječje vrtiće i studentski smještaj te od povećanog broja sveučilišnih stipendija te ciljanih projekata za smanjenje ranog napuštanja školovanja i poboljšanje obrazovnih ishoda ranjivih učenika. Mjere iz plana usmjerene su i na jačanje kompetencija i vještina u sekundarnom i tercijarnom obrazovanju, poboljšanje socijalnih usluga u unutrašnjosti te poticanje rehabilitacije imovine koja je oduzeta kriminalnim organizacijama i jačanje lokalne zdravstvene skrbi.

Načelo „ne nanosi bitnu štetu”

- (26) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (d) i odjeljkom 2.4. Priloga V. Uredbi (EU) 2021/241 očekuje se da će se planom za oporavak i otpornost Italije osigurati da se nijednom mjerom (ocjena A) za provedbu reformi i projekata ulaganja uključenom u plan za oporavak i otpornost ne nanosi bitna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća⁵ (načelo „ne nanosi bitnu štetu”), odnosno ciljevima ublažavanja klimatskih promjena, prilagodbe klimatskim promjenama, održivog korištenja i zaštite vodnih i morskih resursa,

⁵ Uredba (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 (SL L 198, 22.6.2020., str. 13.).

kružnog gospodarstva, sprečavanja i kontrole onečišćenja te zaštite i obnove bioraznolikosti i ekosustava. Pri ocjeni usklađenosti s tim načelom Italija je slijedila tehničke smjernice Europske komisije o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01) te se, prema potrebi, obvezuje na provedbu posebnih mjera za izbjegavanje bitne štete utvrđenih u relevantnim ključnim etapama i ciljnim vrijednostima.

- (27) Neke mjere iz plana zbog svoje su naravi zahtijevale posebnu pozornost kako bi se osiguralo nenanošenje bitne štete. Trebalo bi unijeti ključne etape za ulaganja u obnovu, biometan, vodik, navodnjavanje i povezanost s najudaljenijim dijelovima mreže. Otpad koji nastaje pri obnovi obrađivat će se u skladu s načelima kružnog gospodarstva. Mjere u području obrade otpada ne uključuju ulaganja u spaljivanje i mehaničko-biološku obradu, u skladu s načelom „ne nanosi bitnu štetu”. U okviru mjera za zamjenu voznog parka vozila i strojeva osigurano je da samo čista vozila budu prihvatljiva za financiranje. Biometan koji upotrebljavaju vozila u skladu je s Direktivom (EU) 2018/2001 (preinaka) o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora. Uvedene su i posebne mjere za zaštitu bioraznolikosti.

Doprinos zelenoj tranziciji i bioraznolikosti

- (28) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (e) i odjeljkom 2.5. Priloga V. Uredbi (EU) 2021/241 plan za oporavak i otpornost sadržava mjere koje u velikoj mjeri (ocjena A) doprinose zelenoj tranziciji, uključujući bioraznolikost, ili svladavanju izazova koji iz toga proizlaze. Mjerama potpore klimatskim ciljevima dodijeljeno je oko 37,5 % ukupnih sredstava dodijeljenih u okviru plana, izračunato u skladu s metodologijom iz Priloga VI. Uredbi (EU) 2021/24. U skladu s člankom 17. Uredbe (EU) 2021/241 plan za oporavak i otpornost usklađen je s informacijama koje su uključene u Nacionalni energetske i klimatski plan do 2030.
- (29) Plan za oporavak i otpornost sadržava velik broj ulaganja i reformi za svladavanje izazova zelene tranzicije te je općenito dobro usklađen s prioritetima europskog zelenog plana i njegovim planom za postizanje klimatskog cilja do 2030. i ciljem da Europa do 2050. postane društvo otporno na klimatske promjene. Plan uključuje određeni broj mjera za energetske obnovu zgrada, posebno primjenom uvećanog poreznog odbitka za stambene nekretnine („superbonus”), a predviđena su i izravna ulaganja u poboljšanje energetske učinkovitosti općina, škola, pravosudnih zgrada, hotela, muzeja, kina i kazališta. Nadalje, planom se nastoji povećati tržišno natjecanje na tržištima električne energije i plina te promicati uporaba obnovljivih izvora energije. To se nastoji postići ulaganjima usmjerenima na potporu za obnovljive izvore energije za energetske zajednice i potrošače vlastite energije iz obnovljivih izvora koji zajednički djeluju te na razvoj odobalne proizvodnje energije i pametnih mreža.
- (30) Plan uključuje i reforme kojima se nastoji olakšati odobravanje proizvodnje energije iz obnovljivih izvora i reformu dodjele koncesija za hidroelektrane. Plan je usmjeren na smanjenje emisija stakleničkih plinova iz prometa te su u njemu predviđena znatna ulaganja u održivu gradsku mobilnost, uključujući e-mobilnost, u jačanje željezničke infrastrukture radi doprinosa promjeni načina prijevoza i u smanjenje emisija stakleničkih plinova u zračnom i pomorskom prometu i poljoprivredi. Nadalje, planom se podupiru djelovanja Italije u području prilagodbe klimatskim promjenama, seizmičke otpornosti i kvalitete infrastrukture. Očekuje se da će se planom pridonijeti svladavanju postojećih izazova u području gospodarenja otpadom, potaknuti kružno gospodarstvo, poboljšati upravljanje vodama i otpadnim vodama te poboljšati zaštita

bioraznolikosti. U tu svrhu u planu su predviđene mjere kao što su donošenje nove strategije za kružno gospodarstvo, modernizacija i uspostava novih postrojenja za obradu otpada, poboljšanje vodne infrastrukture radi poboljšanja opskrbe i smanjenja gubitka vode te skup mjera za ponovno pošumljavanje i oporavak prirodnih područja i morskih staništa.

Doprinos digitalnoj tranziciji

- (31) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (f) i odjeljkom 2.6. Priloga V. Uredbi (EU) 2021/241 plan za oporavak i otpornost sadržava mjere kojima se u velikoj mjeri djelotvorno (ocjena A) doprinosi digitalnoj tranziciji ili svladavanju izazova koji iz nje proizlaze. Mjerama potpore digitalnim ciljevima dodijeljeno je oko 25,1 % ukupnih sredstava dodijeljenih u okviru plana, izračunato u skladu s metodologijom iz Priloga VI. Uredbi (EU) 2021/24.
- (32) Ukupno 12 komponenata sadržava mjere koje doprinose digitalnoj tranziciji u skladu s općim, međusektorskim pristupom. Planiraju se znatna ulaganja u području digitalizacije poduzeća, s naglaskom na poreznim poticajima za pametnije sustave proizvodnje („Transizione 4.0”). Planom se predviđa i potpora za mreže za suradnju u području istraživanja i inovacija te prijenos tehnologije između sveučilišta, istraživačkih instituta i poduzeća. Očekuje se da će se ulaganjem u dovršetak ultrabrzih širokopojsnih mreža i povezivost putem 5G mreže pridonijeti ostvarenju europskih digitalnih ciljeva za 2030., a njihova bi brza provedba donijela znatne koristi za gospodarstvo i društvo u cjelini.
- (33) Druga važna ulaganja usmjerena su na digitalizaciju javne uprave s predviđenim mjerama za opću javnu upravu, zdravstveni sektor i sektor obrazovanja. Učinkovitom provedbom tih mjera doprinijelo bi se izgradnji digitalne infrastrukture otporne na promjene u budućnosti, jačanju kibersigurnosti i povećanju učinkovitosti i otpornosti javne uprave te njezine dostupnosti građanima. Planom su predviđene i mjere kojima bi se dopunila nacionalna ulaganja u digitalizaciju pravosuđa.
- (34) Digitalna tranzicija za Italiju predstavlja znatan izazov jer postoji znatan manjak osnovnih i naprednih digitalnih vještina, što je vidljivo i u niskoj razini digitalizacije proizvodnog sustava. Planom se ti izazovi nastoje savladati ulaganjima usmjerenima na potrebe stanovništva za vještinama te na osobe za koje postoji veći rizik od digitalne isključenosti, nastavnike, državne službenike i radnu snagu. Razvoj naprednih digitalnih vještina obuhvaćen je kao dio širih mjera kojima se doprinosi povećanju dostupnosti tehničkih i specijaliziranih digitalnih vještina.

Trajan učinak

- (35) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (g) i odjeljkom 2.7. Priloga V. Uredbi (EU) 2021/241 očekuje se da će plan za oporavak i otpornost u velikoj mjeri (ocjena A) trajno utjecati na Italiju.
- (36) Plan uključuje važne reforme za potporu svladavanju dugotrajnih izazova u Italiji kojima bi se mogla strukturno poboljšati konkurentnost talijanskog gospodarstva. Konkretno, predloženom reformom javne uprave trebala bi se dopuniti i dovršiti sveobuhvatna reforma donesena 2014. Potpunom, brzom i pravilnom provedbom novog skupa mjera povećat će se učinkovitost uprave. Očekuje se da će se na taj način, u kombinaciji s predviđenom reformom pravosuđa kojom se nastoji drastično smanjiti broj neriješenih predmeta u građanskim i kaznenim te upravnim postupcima, znatno poboljšati funkcioniranje gospodarstva. Nadalje, plan uključuje niz ambicioznih

reformi kojima se žele ukloniti prepreke u poslovnom okruženju i povećati transparentnost i otvorenost nekih sektora za tržišno natjecanje. Važne prepreke uklanjanju se i sektorskim reformama, kao što su one planirane u energetske i vodnom sektoru, i očekuje da će one imati pozitivan i trajan učinak na rast i produktivnost. Tim bi se reformama trebale povećati koristi od sveobuhvatnog skupa ulaganja planiranih u različitim sektorima talijanskog gospodarstva, od kojih se očekuje da će poboljšati fizičku infrastrukturu diljem Italije, ojačati ljudski kapital i ubrzati zelenu i digitalnu tranziciju. Trajni učinak plana može se pojačati i sinergijama između plana i drugih programa, uključujući one koji se financiraju iz fondova kohezijske politike, prvenstveno znatnim naporima usmjerenima na uklanjanje duboko ukorijenjenih teritorijalnih izazova i promicanjem uravnoteženog razvoja.

Praćenje i provedba

- (37) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (h) i odjeljkom 2.8. Priloga V. Uredbi (EU) 2021/241 aranžmani predloženi u planu za oporavak i otpornost prikladni su (ocjena A) za osiguranje djelotvornog praćenja i provedbe plana za oporavak i otpornost, uključujući predviđeni vremenski raspored, ključne etape i ciljne vrijednosti te povezane pokazatelje.
- (38) Za provedbu i praćenje plana za oporavak i otpornost predviđeno je višerazinsko upravljanje. To konkretno obuhvaća: na političkoj razini, upravljački odbor uspostavljen pri predsjedništvu Vijeća ministara; na razini socijalnog dijaloga, savjetodavno tijelo koje uključuje relevantne dionike; na tehničkoj razini, tajništvo osnovano pri predsjedništvu Vijeća ministara radi pružanja potpore radu upravljačkog odbora i savjetodavnog tijela, središnju strukturu za koordinaciju i nadzor uspostavljenu u Ministarstvu gospodarstva i financija te strukture za tehničku koordinaciju utvrđene na razini središnjih uprava nadležnih za pojedinačne mjere. Modelom se predviđa i uspostava neovisnog revizorskog tijela za provedbu sustava unutarnje kontrole. Središnje i lokalne uprave ostaju odgovorne za operativnu provedbu mjera iz plana na temelju relevantnih nadležnosti. Modelom upravljanja predviđena je dodjela jasnih odgovornosti za provedbu plana, praćenje napretka i izvješćivanje. Konkretno, odgovornosti i mandati sadržani su u Uredbi sa zakonskom snagom od 31. svibnja 2021., br. 77, kojom se doprinosi jačanju relevantnih tijela. Tim se modelom namjeravaju stvoriti sinergije i osigurati koordinacija između Mehanizma i drugih programa Unije, čime bi se mogla poboljšati provedba fondova Unije u Italiji. Predviđeno je jačanje administrativnih kapaciteta, među ostalim dodatnim ljudskim resursima i pružanjem tehničke potpore upravama, i pojednostavnjenje administrativnih postupaka, a to je ugrađeno i u pravne akte (Uredba sa zakonskom snagom od 9. lipnja 2021., br. 80, i Uredba sa zakonskom snagom od 31. svibnja 2021., br. 77) kako bi se osigurala pravodobna i učinkovita provedba mjera plana. Naposljetku, predviđeni su *iad hoc* mehanizmi za rješavanje pitanja provedbe i ugrađeni u Uredbu sa zakonskom snagom od 31. svibnja 2021., br. 77. Ključne etape i ciljne vrijednosti talijanskog plana jasne su i realne te na odgovarajući način odražavaju planom predviđena ulaganja i reforme. Mjerodavni su pokazatelji relevantni, prihvatljivi i dovoljno pouzdani.
- (39) Države članice trebale bi osigurati da se financijska potpora u okviru Mehanizma priopći i potvrdi u skladu s člankom 34. Uredbe (EU) 2021/241. U okviru instrumenta za tehničku potporu može se zatražiti tehnička potpora kako bi se državama članicama pomoglo u provedbi njihova plana.

Troškovi

- (40) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (i) i odjeljkom 2.9. Priloga V. Uredbi (EU) 2021/241 obrazloženje iznosa procijenjenih ukupnih troškova plana za oporavak i otpornost koje je u planu dostavila država članica donekle je (ocjena B) razumno i uvjerljivo i u skladu s načelom troškovne učinkovitosti te je razmjerno očekivanom nacionalnom ekonomskom i socijalnom učinku.
- (41) Italija je dostavila procjene troškova za sve mjere iz plana za oporavak i otpornost koje uključuju trošak. Općenito, metodologija i pretpostavke primijenjene pri izradi procjena troškova jasne su i uvjerljive za većinu mjera iz plana i često se temelje na prethodnim projektima slične prirode ili relevantnim popratnim studijama. Međutim, za neke mjere nedostaju relevantne pojedinosti o metodologiji i temeljima za izradu procjene troškova ili su te informacije nepotpune, što predstavlja prepreku za potpunu pozitivnu ocjenu procjena troškova. Stoga je obrazloženje iznosa procijenjenih ukupnih troškova plana za oporavak i otpornost donekle razumno i uvjerljivo. Naposljetku, procijenjeni ukupni troškovi plana za oporavak i otpornost u skladu su s načelom troškovne učinkovitosti te su razmjerni očekivanom nacionalnom ekonomskom i socijalnom učinku.

Zaštita financijskih interesa

- (42) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (j) i odjeljkom 2.10. Priloga V. Uredbi (EU) 2021/241 aranžmani predloženi u planu za oporavak i otpornost i dodatne mjere sadržane u ovoj Odluci prikladni su (ocjena A) za sprečavanje, otkrivanje i suzbijanje korupcije, prijevара i sukoba interesa pri korištenju sredstava stavljenih na raspolaganje na temelju te uredbe i očekuje se da će se aranžmanima djelotvorno izbjeći dvostruko financiranje sredstvima na temelju te uredbe i drugih programa Unije. Time se ne dovodi u pitanje primjena drugih instrumenata i alata za promicanje i jačanje usklađenosti s pravom EU-a, među ostalim za sprečavanje, otkrivanje i suzbijanje korupcije, prijevара i sukoba interesa te za zaštitu financija Unije u skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2020/2092 Europskog parlamenta i Vijeća.
- (43) Sustav unutarnje kontrole i aranžmani predloženi u planu za oporavak i otpornost ocijenjeni su dovoljno pouzdanima i relevantne strukture jasno su opisane. Planom se utvrđuju jasni akteri (tijela/subjekti) i opisuju njihove uloge i odgovornosti za obavljanje zadaća unutarnje kontrole. Ministarstvu gospodarstva i financija dodijeljena je zadaća opće koordinacije, a u okviru Ministarstva osnovano je neovisno revizorsko tijelo s mandatima utvrđenima u Uredbi sa zakonskom snagom od 31. svibnja 2021., br. 77. Predviđeno je *ad hoc* zapošljavanje kako bi se ojačali administrativni kapaciteti.
- (44) Sustavi kontrola i drugi relevantni aranžmani, među ostalim za prikupljanje i stavljanje na raspolaganje podataka o krajnjim primateljima, od sredine 2022. osiguravat će se provedbom jedinstvenog informatičkog sustava (ReGiS), a dotad primjenom prijelaznih informatičkih aranžmana na temelju postojećih alata za obradu podataka koje bi trebalo prilagoditi toj namjeni. Podaci iz članka 22. stavka 2. točke (d) Uredbe (EU) 2021/241 prikupljaju se iz baza podataka javne uprave, uključujući, primjerice, baze podataka koje se temelje na identifikacijskim oznakama ponude (CIG). Revizorsko tijelo trebalo bi provesti provjeru prikupljanja i osiguravanja pristupa podacima iz članka 22. stavka 2. točke (d) Uredbe (EU) 2021/241 u vezi s prijelaznim informatičkim aranžmanima. Ta obveza i izvješćivanje revizorskog tijela o njoj uključeni su kao ključna etapa u Prilog ovoj Odluci. Ti se aranžmani smatraju

prikladnima za sprečavanje, otkrivanje i suzbijanje korupcije, prijevара i sukoba interesa pri korištenju sredstava u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost te izbjegavanje dvostrukog financiranja sredstvima iz Mehanizma za oporavak i otpornost i drugih programa Unije.

- (45) Pravilno funkcioniranje unutarnjih kontrola, aranžmana za prikupljanje podataka i struktura izvješćivanja te prelazak na jedinstveni sustav (ReGiS) ključni su za izvješćivanje o ostvarenju ciljnih vrijednosti i ključnih etapa i utvrđivanje zahtjeva za plaćanje. Prijelazni informatički aranžmani, napredak u razvoju novog informatičkog okruženja (ReGiS) i stvarni prelazak na taj repozitориjski sustav zahtijevaju posebnu pozornost revizorskog tijela kako bi se osiguralo da se sustavom ReGiS mogu ispuniti funkcije opisane u planu te posebno kako bi se osigurala cjelovitost podataka i održavanje revizijskog traga. Za prijelazni sustav revizorsko tijelo s prvim zahtjevom za plaćanje dostavlja revizijsko izvješće kojim se potvrđuju funkcionalnosti repozitориjskog sustava.
- (46) U kontekstu provedbe plana predviđa se jačanje postojećih odredbi za sprečavanje, otkrivanje i suzbijanje prijevара, korupcije i sukoba interesa. Naglašava se uloga tijela Guardia di Finanza, tijela za suzbijanje korupcije (ANAC) i talijanskog Revizorskog suda i upućuje se na upotrebu jedinstvene oznake projekta i alata ARACHNE, također kako bi se izbjegli rizici od dvostrukog financiranja.

Koherentnost plana

- (47) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (k) i odjeljkom 2.11. Priloga V. Uredbi (EU) 2021/241 plan u velikoj mjeri (ocjena A) sadržava mjere za provedbu reformi i projekata javnih ulaganja koje čine koherentna djelovanja.
- (48) U cijelom talijanskom planu za oporavak i otpornost iznosi se strateška i dosljedna vizija, uz opću koherentnost komponenata i pojedinačnih mjera. Reforme i ulaganja u svakoj komponenti dosljedni su i uzajamno se nadopunjuju, a među komponentama postoji znatna komplementarnost. Na primjer, plan sadržava nekoliko komponenata kojima se i u okviru mjera koje nisu posebno usmjerene na zelenu i ekološku tranziciju promiče energetska učinkovitost ili sprečavaju negativni učinci na potrošnju energije. Osim toga, sve komponente, neovisno o njihovu području primjene, kao prioritete uključuju mlade, rodna pitanja i teritorijalnu koheziju. Nijedna mjera predložena u okviru pojedine komponente nije proturječna niti narušava djelotvornost drugih mjera, a nisu utvrđene ni proturječnosti među različitim komponentama.

Ravnopravnost

- (49) Talijanski plan za oporavak i otpornost sadržava mjere za koje se očekuje da će doprinijeti svladavanju izazova u području rodne ravnopravnosti i jednakih mogućnosti za sve u Italiji. Konkretno, to uključuje mjere za svladavanje izazova u području rodne ravnopravnosti, kao što je potpora ženskom poduzetništvu ili uspostava nacionalnog sustava certificiranja za rodnu ravnopravnost. Predviđene su i posebne mjere za podupiranje jednakih mogućnosti za mlade osobe, koje uključuju mjere usmjerene na povećanje broja upisanih na studije znanosti, tehnologije, inženjerstva i matematike te poboljšanje digitalnih i inovacijskih vještina, s posebnim naglaskom na rodnoj ravnopravnosti i jednakim mogućnostima za sve. Mjere za poboljšanje socijalnih i zdravstvenih usluga u zajednici i domu, kao što su inovativna stambena rješenja i oprema, usmjerene su na promicanje samostalnog života osoba s invaliditetom i starijih osoba. U planu se objašnjavaju očekivanja u pogledu izravnog

ili neizravnog doprinosa različitih komponenti uklanjanju nejednakosti i poticanju jednakih mogućnosti, posebno za žene i mlađe osobe. Međutim, očekivani doprinos za određene skupine, kao što su pripadnici etničkih ili rasnih manjina, u planu je i dalje nejasan. U slučajevima u kojima je predviđeni doprinos isključivo neizravan bilo bi osobito važno pomno pratiti konkretnu provedbu plana kako bi se osiguralo ostvarivanje očekivanih rezultata i usklađenost sa sveobuhvatnom strategijom te sinergija s nacionalnim politikama ravnopravnosti kao što je Nacionalna strategija za rodnu ravnopravnost 2021.–2026.

Samoprocjena sigurnosti

- (50) U skladu s člankom 18. stavkom 4. točkom (g) Uredbe (EU) 2021/241 plan uključuje samoprocjenu sigurnosti za ulaganja povezana s uslugama i infrastrukturu u oblaku za javnu upravu. Za mjere u području povezivosti, što se posebno odnosi na mjere za uvođenje 5G mreže, Italija je potvrdila da će tu procjenu provesti u kasnijoj fazi, uzimajući u obzir scenarije povezivosti koji će se utvrditi na temelju mapiranja i javnog savjetovanja. Italija je u tom pogledu navela da će analizirati scenarije rizika i provesti mjere za izbjegavanje ili ublažavanje svih potencijalnih sigurnosnih rizika.

Prekogranični i višedržavni projekti

- (51) Plan uključuje ulaganja duž transeuropskih prometnih koridora (TEN-T) i u prekograničnu željezničku vezu između Italije i Austrije dovršenjem obilaznice Bolzano na liniji Verona-Brennero, važnom čvorištu za prijevoz putnika i tereta između Italije i sjeverne i istočne Europe. Osim toga, razvojem najmanje 3 400 km Europskog sustava upravljanja željezničkim prometom trebala bi se omogućiti interoperabilnost sa željezničkim sustavima drugih država članica. Plan uključuje mjere za potporu uvođenju optičkih vlakana i tehnologija koje se temelje na tehnologiji 5G duž europskih 5G koridora. Planom se predviđa i financiranje sudjelovanja talijanskih poduzeća u odobrenim i potencijalnim važnim projektima od zajedničkog europskog interesa i partnerstvima za istraživanje i razvoj te jačanje mreže europskih digitalnoinovacijskih centara radi razmjene znanja i iskustva s drugim europskim zemljama.

Postupak savjetovanja

- (52) Za plan je proveden postupak savjetovanja i surađivalo se s različitim dionicima, uključujući regionalne i lokalne vlasti, organizacije civilnog društva, socijalne partnere, akademike i stručnjake za politike. Na temelju mišljenja talijanskog parlamenta o strateškim smjernicama za izradu plana koje je predložila vlada, Vijeće ministara prvu je verziju odobrilo 12. siječnja 2021. Nakon promjene vlade u veljači 2021. nastavljeno je preispitivanje nacrtu plana i savjetovanje s relevantnim dionicima. Zastupnički dom i Senat održali su niz saslušanja na kojima su sudjelovali razni dionici kao što su regionalne i lokalne vlasti, socijalni partneri, organizacije civilnog društva i institucijska tijela te su odobrili povezana *ad hoc* izvješća, zajedno s rezolucijama kojima se usmjerava dovršetak plana na toj osnovi. Nadalje, sama vlada održala je dijalog s regionalnim i lokalnim vlastima u okviru Konferencije države i regija. Kao rezultat tog postupka, revidirani plan predstavljen je Parlamentu, koji je podržao njegovo prosljeđivanje Komisiji.
- (53) Kad je riječ o postupku savjetovanja u fazi provedbe, talijanskim planom za oporavak i otpornost predviđa se nastavak redovitih dijaloga s različitim upravama uključenima u provedbu plana i s dionicima. U tu svrhu modelom upravljanja predviđa se osnivanje

savjetodavnog tijela uz sudjelovanje gospodarskih i socijalnih partnera. Kako bi se osiguralo da relevantni subjekti preuzmu odgovornost, ključno je da se u provedbu ulaganja i reformi iz plana uključe sva relevantna lokalna tijela i dionici, uključujući socijalne partnere.

Pozitivna ocjena

- (54) Nakon Komisijine pozitivne ocjene talijanskog plana za oporavak i otpornost i zaključka da plan u zadovoljavajućoj mjeri ispunjava kriterije za ocjenjivanje utvrđene u Uredbi (EU) 2021/241, u skladu s člankom 20. stavkom 2. te uredbe, ovom bi Odlukom trebalo utvrditi reforme i projekte ulaganja koji su potrebni za provedbu plana, relevantne ključne etape, ciljne vrijednosti i pokazatelje te iznos koji Unija stavlja na raspolaganje za provedbu plana u obliku bespovratne financijske potpore i potpore u obliku zajma.

Financijski doprinos

- (55) Procijenjeni ukupni troškovi plana za oporavak i otpornost Italije iznose 191 499 177 889 EUR. S obzirom na to da je plan za oporavak i otpornost u zadovoljavajućoj mjeri usklađen s kriterijima za ocjenjivanje iz Uredbe (EU) 2021/241, a procijenjeni ukupni troškovi plana za oporavak i otpornost viši su od maksimalnog financijskog doprinosa raspoloživog za Italiju, financijski doprinos dodijeljen Italiji za plan za oporavak i otpornost trebao bi biti jednak ukupnom iznosu maksimalnog financijskog doprinosa raspoloživog za Italiju.
- (56) U skladu s člankom 11. stavkom 2. Uredbe (EU) 2021/241 očekuje se da će se izračun maksimalnog financijskog doprinosa za Italiju ažurirati do 30. lipnja 2022. U skladu s člankom 23. stavkom 1. te uredbe iznos za Italiju trebalo bi sada staviti na raspolaganje za pravne obveze do 31. prosinca 2022. Bude li to potrebno nakon ažuriranja maksimalnog financijskog doprinosa, Vijeće bi na prijedlog Komisije trebalo izmijeniti ovu Odluku tako da se bez nepotrebne odgode uključi ažurirani maksimalni financijski doprinos.
- (57) Osim toga, Italija je radi potpore dodatnim reformama i ulaganjima zatražila potporu u obliku zajma. Maksimalni opseg zajma koji je zatražila Italija jednak je iznosu od 6,8 % njezina bruto nacionalnog dohotka u 2019. u tekućim cijenama. Iznos procijenjenih ukupnih troškova plana za oporavak i otpornost veći je od ukupnog iznosa financijskog doprinosa koji je na raspolaganju Italiji i zatražene potpore u obliku zajma.
- (58) Potpora se financira zaduživanjem Komisije u ime Unije na temelju članka 5. Odluke Vijeća (EU, Euratom) 2020/2053⁶. Potpora bi se trebala isplatiti u obrocima nakon što Italija u zadovoljavajućoj mjeri ostvari relevantne ključne etape i ciljne vrijednosti utvrđene u vezi s provedbom plana za oporavak i otpornost.
- (59) Italija je zatražila pretfinanciranje u iznosu od 13 % financijskog doprinosa i 13 % zajma. Taj bi iznos trebalo staviti na raspolaganje Italiji ovisno o stupanju na snagu i u skladu sa sporazumom o financiranju iz članka 23. stavka 1. Uredbe (EU) 2021/241 i sporazumom o zajmu iz članka 15. stavka 2. te uredbe.

⁶ SL L 424, 15.12.2020., str. 1.

- (60) Ovom se Odlukom ne dovodi u pitanje ishod drugih postupaka koji se odnose na dodjelu sredstava Unije u okviru drugog programa Unije osim u okviru Uredbe (EU) 2021/241 ili postupaka koji se odnose na narušavanje funkcioniranja unutarnjeg tržišta koji se mogu poduzeti, posebno u skladu s člancima 107. i 108. Ugovora. Njome se ne poništava zahtjev iz članka 108. Ugovora da države članice obavijeste Komisiju o slučajevima planirane dodjele državne potpore.

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Odobrenje ocjene plana za oporavak i otpornost

Odobrava se ocjena plana za oporavak i otpornost Italije na temelju kriterija iz članka 19. stavka 3. Uredbe (EU) 2021/241. Reforme i projekti ulaganja u okviru plana za oporavak i otpornost, aranžmani i vremenski raspored za praćenje i provedbu plana za oporavak i otpornost, uključujući relevantne ključne etape i ciljne vrijednosti i dodatne ključne etape i ciljne vrijednosti povezane s isplatom zajma, relevantni pokazatelji ostvarenja predviđenih ključnih etapa i ciljnih vrijednosti te aranžmani kojima se Komisiji pruža potpun pristup osnovnim relevantnim podacima utvrđeni su u Prilogu ovoj Odluci.

Članak 2.

Financijski doprinos

1. Unija Italiji stavlja na raspolaganje financijski doprinos u obliku bespovratne financijske potpore u iznosu od 68 880 513 747 EUR⁷. Iznos od 47 925 096 762 EUR na raspolaganju je za preuzimanje pravnih obveza do 31. prosinca 2022. Ako se nakon ažuriranja iz članka 11. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/241 za Italiju izračuna iznos koji je jednak ili veći od tog iznosa, dodatni iznos od 20 955 416 985 EUR na raspolaganju je za preuzimanje pravnih obveza od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2023.
2. Komisija Italiji stavlja na raspolaganje financijski doprinos Unije u obrocima u skladu s Prilogom ovoj Odluci. Iznos od 8 954 466 787 EUR stavlja se na raspolaganje kao plaćanje pretfinanciranja, koje je jednako iznosu od 13 % financijskog doprinosa. Komisija pretfinanciranje i obroke može isplatiti u jednoj ili više tranši. Veličina tranši ovisi o raspoloživosti sredstava.
3. Pretfinanciranje se isplaćuje ovisno o stupanju na snagu i u skladu sa sporazumom o financiranju iz članka 23. stavka 1. Uredbe (EU) 2021/241. Iznos pretfinanciranja poravnava se s iznosima obroka za isplatu.
4. Isplata obroka u skladu sa sporazumom o financiranju ovisi o raspoloživim financijskim sredstvima i odluci Komisije, donesenoj u skladu s člankom 24. Uredba (EU) 2021/241, da je Italija u zadovoljavajućoj mjeri ostvarila relevantne ključne etape i ciljne vrijednosti utvrđene u vezi s provedbom plana za oporavak i otpornost. Ovisno o stupanju na snagu pravnih obveza iz stavka 1., da bi se ispunili uvjeti za plaćanje, ključne etape i ciljne vrijednosti moraju biti ostvarene najkasnije do 31. kolovoza 2026.

⁷ Taj iznos odgovara iznosu financijskih sredstava dodijeljenih nakon odbitka proporcionalnog udjela Italije u troškovima iz članka 6. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/241, izračunatom u skladu s metodologijom iz članka 11. te uredbe.

Članak 3.
Potpora u obliku zajma

1. Unija Italiji stavlja na raspolaganje zajam u iznosu od maksimalno 122 601 810 400 EUR.
2. Komisija Italiji stavlja na raspolaganje potporu u obliku zajma u obrocima u skladu s Prilogom ovoj Odluci. Iznos od 15 938 235 352 EUR stavlja se na raspolaganje kao plaćanje pretfinanciranja, koje je jednako iznosu od 13 % zajma. Komisija pretfinanciranje i obroke može isplatiti u jednoj ili više tranši. Veličina tranši ovisi o raspoloživosti sredstava.
3. Pretfinanciranje se isplaćuje ovisno o stupanju na snagu i u skladu sa sporazumom o zajmu iz članka 15. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/241. Iznos pretfinanciranja poravnava se s iznosima obroka za isplatu.
4. Isplata sredstava u obrocima u skladu sa sporazumom o zajmu ovisi o raspoloživim financijskim sredstvima i odluci Komisije, donesenoj u skladu s člankom 24. Uredbe (EU) 2021/241, da je Italija u zadovoljavajućoj mjeri ostvarila dodatne ključne etape i ciljne vrijednosti obuhvaćene zajmom i utvrđene u vezi s provedbom plana za oporavak i otpornost. Da bi se ispunili uvjeti za plaćanje, dodatne ključne etape i ciljne vrijednosti obuhvaćene zajmom moraju biti ostvarene najkasnije do 31. kolovoza 2026.

Članak 4.
Adresat

Ova je Odluka upućena Talijanskoj Republici.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Vijeće
Predsjednik